

forlaget, har udtalt i Betænkningen, nemlig at det ikke altid er sikkert, at Fleertallet har Ret. Dette er rigtigt. Men hvis det virkelig skulde føre til, at man, hvor der var et Mindretal, som mulig — saaledes som et æret Medlem for betegnede det — blev kaldt levende, mens alt Andet ansaaes for død, vilde tage særligt Hensyn til dette Mindretal, da vilde det vistnok være meget uheldigt. Maafløe ville de Herrer nemlig dog kunne gaae ind paa den Tanke, at ikke Alt, hvad der synes at være Liv, er Liv, og at ikke Alt, hvad der stemples som død, er død.

Den ærede Minister sagde, at jeg ligesom i Anden havde seet politiske Kvinder. Dette var dog ialfald kun under een bestemt Forudsætning, nemlig den, at man her vilde give Kvinden Valgret af Hensyn til, at hun repræsenterede en Familie og besad en selvstændig Huusstand. Hvis det skulde være en Grund til at give Kvinden Valgret her, saa sagde jeg ganske vist, at jeg ikke forstod, hvorledes man saa vilde kunne skyde hende tilside, naar hun stillede Fordring om ogsaa at være med at vælge til Sogneraadet osv. Hvis vi derimod vilde lægge Hensynet til hendes religiøse Udvikling til Grund for Bestemmelsen om at give hende Valgret, saa meente jeg kun, at man ikke kunde blive staaende ved Enkerne og de ugifte Kvinder med egen Huusstand, men at man saa ogsaa maatte medtage saavel de gifte som de ugifte Kvinder, der ikke havde egen Huusstand. Saa sandt man nemlig vil lægge det Religiøse til Grund for Valgretten, saa seer jeg ikke, at man fornuftigviis kan gjøre en Adskillelse her. Den høitærede Minister omtalte ikke, om han vilde kunne gaae saa vidt. Hvis han bestemt vilde udtale sig for, at han kunde gaae saa vidt, kunde dette maafløe have nogen Indflydelse paa min Stilling. Jeg frygter ganske vist for, at man derved vilde komme vel vidt, men jeg udtalte mig dog for ikke nærmere, end at jeg sagde, at, naar vi toge alle selvstændige Kvinder

med, saa kom vi ind paa et Omraade, der neppe var saa særdeles heldigt.

Madvig: Der er mange Grunde, af hvilke jeg kunde ønske at indtage en tilbageholdende Stilling ved Behandlingen af dette Lovforslag, og jeg har haft saamegen Anledning til baade at høre tale og til selv at tale om den Gjensstand, hvorom der her forhandles, at jeg ialfald af Hensyn dertil maa ønske at kunne holde mig tilbage her. Men der indeholdes en Ytring i Udvalgets Betænkning, ved hvilken mit Navn specielt findes anført, der gjør, at jeg med nogle faa Ord maa gjøre Rede for, hvad jeg derved har tilsigtet, og, da jeg deri har en Opfordring til at tage Ordet, vil jeg dog ogsaa udtale mig kortelig om et Par andre af de Punkter, der have været under Forhandling.

Jeg vil da begynde med det Vædringsforslag, der under Nr. 2 er stillet af vore ærede Landstingsmænd til § 2, og som gaaer ud paa, at Udtrykket „kongelig Anordning“ i Paragraphen skal forandres til „Lov“. Til hvad der allerede er blevet anført af Andre om den Indflydelse, som Vedtagelsen af et saadant Vædringsforslag vilde have paa at forsinke den tilsigtede Lovs Hovedvirkning og maafløe at tilintetgjøre denne, skal jeg kun sige, at jeg ikke seer — og dette er for mig Hovedsagen — at der her er Spørgsmaal om saadanne Bestemmelser, ved hvis Fastsættelse man principmæssig kan og bør kræve og ønske Lovgivningsmagtens Mellemskift. Hvis der var Spørgsmaal enten om at ansætte flere Embedsmænd eller om at lønne enkelte Embeder med en større Sum, eller hvis der var Spørgsmaal om i Almindelighed at fastsætte Betingelserne for Afgangen til geistlige Embeder, hvorved Enkelte altsaa kunde udelukkes ganske, saa vilde jeg sige, at det var berettiget at kræve, at der skulde gives en Lov derved. Men om Intet af alt dette er der jo Spørgsmaal i § 2. Der er kun Spørgs-